

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Aischylos

Tematická oblast	Antika
Datum vytvoření	30. 5. 2013
Ročník	První ročník gymnázia
Stručný obsah	Aischylova dramatická tvorba
Způsob využití	Postupně procházíme listy prezentace. Mají podobu výkladu a průběžně jsou doplněny otázkami. Snímek č. 11 obsahuje ukázkou z Aischylovy tragédie.
Autor	Mgr. Martina Svízellová
Kód	VY_32_INOVACE_16_CSVI05

Aischylos

- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Archeologico_firenze,_bronzi_della_Meloria,_eschilo.JPG?uselang=cs

Aischylos 525–456 př. n. l.

- představitel řecké tragédie

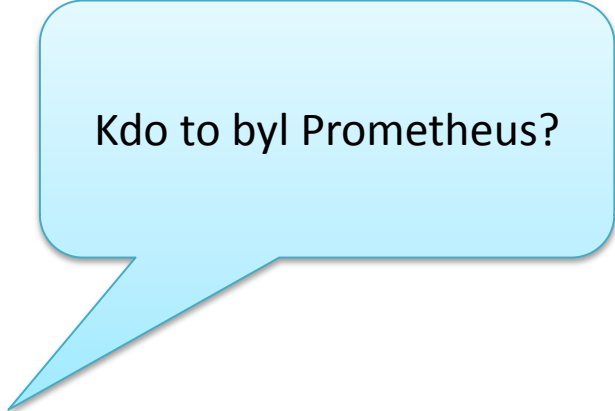
KOLIK HER AUTOR NAPSAL?

Řešení

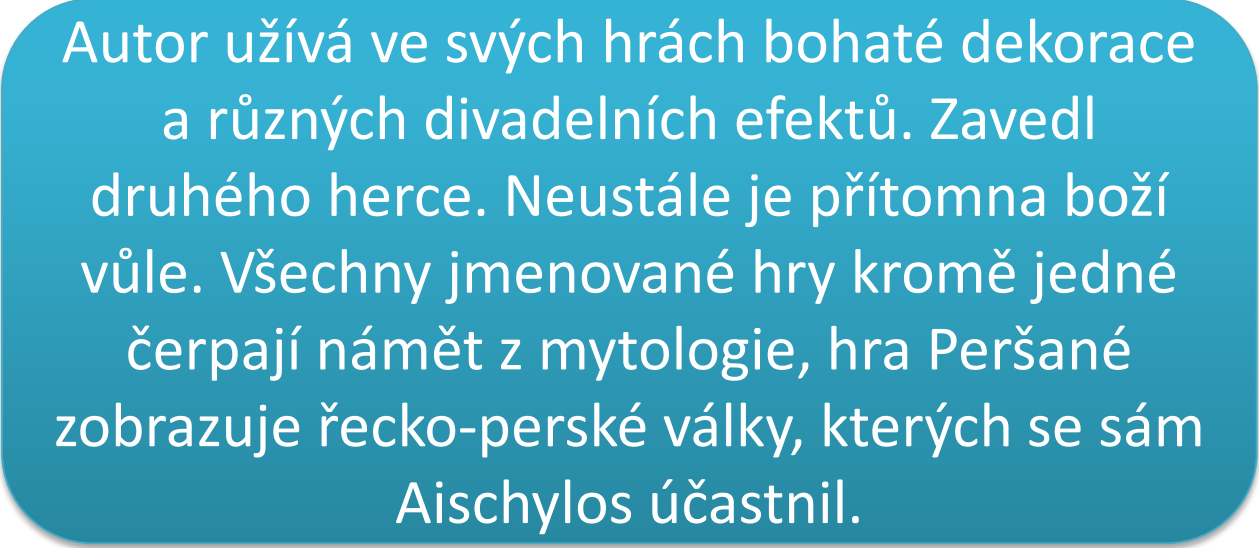
- Aischylos napsal 70–90 dramát.
- Dochovalo se 7 her.
- První jeho dramata byla jednoduchá.
- Slávu získal až ve čtyřiceti letech.
- Několikrát se stal vítězem dramatické soutěže.

Aischylovo dílo

- Peršané
- Prosebnice
- Sedm proti Thébám
- Upoutaný Prometheus
- Oresteia

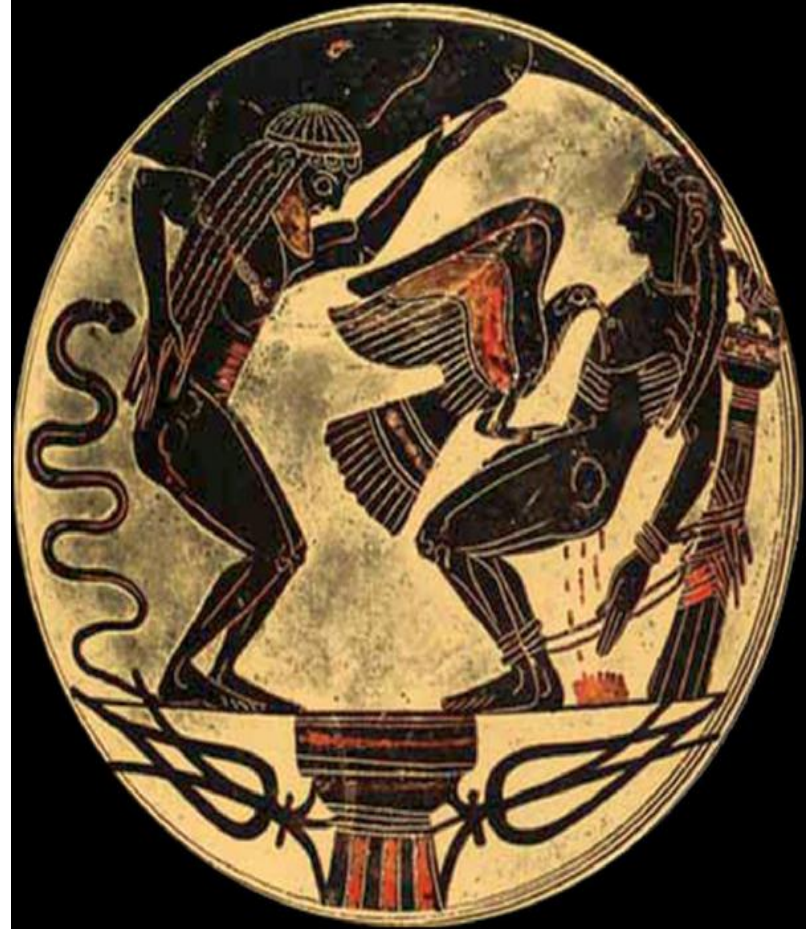
Kdo to byl Prometheus?

Autor užívá ve svých hrách bohaté dekorace a různých divadelních efektů. Zavedl druhého herce. Neustále je přítomna boží vůle. Všechny jmenované hry kromě jedné čerpají námět z mytologie, hra Peršané zobrazuje řecko-perské války, kterých se sám Aischylos účastnil.

Prometheus

- Je považován za stvořitele člověka. Přes Diův zákaz přinesl lidem oheň, byl potrestán a přikován na horu Kavkaz, kam každý den přilétal orel a kloval mu játra, která vždy dorostla. Osvobodil jej hrdina Herakles. Prometheus musí stále nosit prsten s kamenem z Kavkazu jako symbol pouta.

Oresteia

- Jediná dochovaná trilogie (*Agamemnon*, *Oběť na hrobě*, *Usmířené Lítice*)
- Postavy: manželé Klytaimestra a Agamemnon, syn Orestes, dcera Elektra, matčin milenec Aigisthos

O jaký okruh bájí se jedná?
Nápověda: jsou dva –
mykénský a thébský.
Vzpomeňte si na Iliadu.

Oresteia - děj

Klytimestra zavraždila svého muže Agamemnona. Jejich syn Orestes na pokyn boha Apollona matku zabije a utíká se skrýt pod božskou ochranu. Spor o Orestovu vinu má rozřešit bohyně Athéna, ta však postoupí rozhodnutí nové soudní instituci. A Orestes je soudem osvobozen.

V Homérově Iliadě také vystupoval Agamemnon. Pokud si dobře pamatujete, byl to mykénský král, tudíž se jedná o mykénský okruh bájí.

Agamemnon

- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:MaskeAgamemnon.JPG>

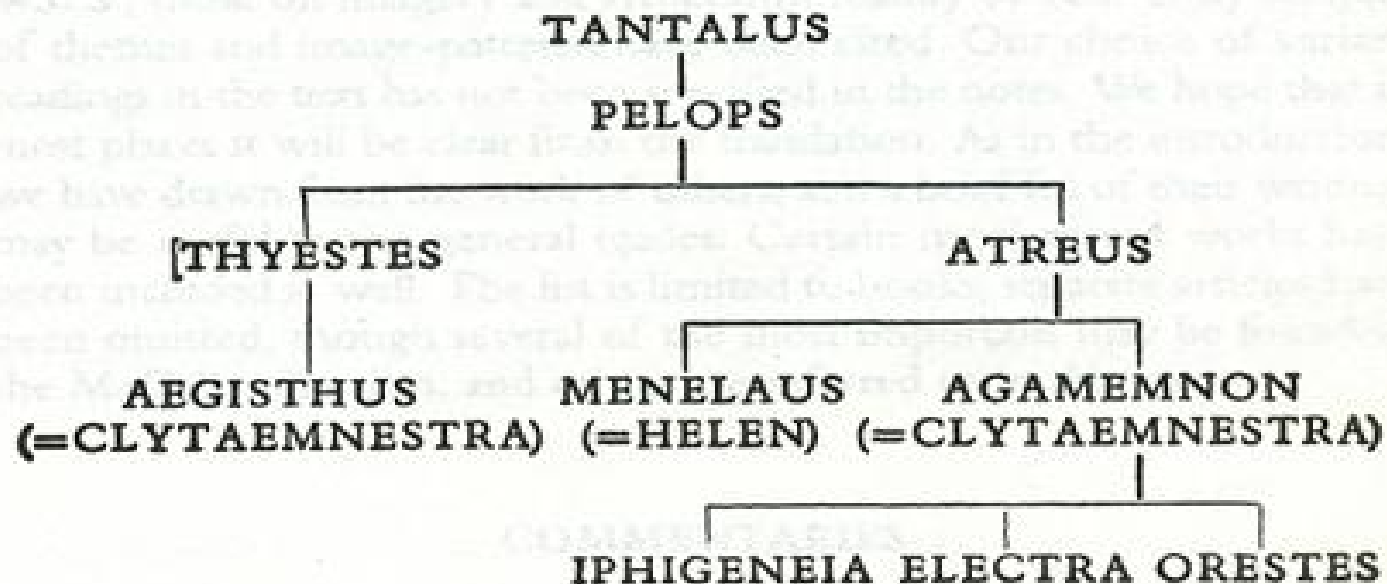
- posmrtná maska

Rodokmen Oresta

THE GENEALOGY OF ORESTES

ACCORDING TO AESCHYLUS

Orestes

Co trápí
Oresta?

**A byla vinna – či snad nebyla?
Ten plášť je svědkem, o nějž otřela
meč Aigistův!**

**A skvrny krve a snad také čas jsou příčinou,
že na tolika místech setřen je
nach pláště tkaného. Ted' ještě byl jsem rád,
že čin jsem vykonal –
... A náhle chtěl bych plakat
i pro svůj čin, i pro svou všecku bídu
a pro celý náš rod. Tím smutným vítězstvím
jsem poskvrnil jen sebe.**

Řešení

- Orestes pomstil po letech smrt svého otce Agamemnona, kterého po návratu z Troje zavraždila manželka Klytismaetra a její milenec.
- Později Orestes propadá výčitkám svědomí. Jednak se dostal do sporu s povinností a hrůznou vraždou, jednak osvobodil lid od tyrana, ale sebe při tom poskvrnil.
- Orestes odchází pronásledován bohyněmi pomsty. Bohyně Athéna zřizuje v Athénách soud, na kterém rozhodnou lidé v Orestův prospěch a osvobodí jej.
- Aischylos Orestův čin schvaluje a chápe hrdinu jako nástroj bohů.

Orestes pronásledován Eryniemi (Líticemi), bohyněmi pomsty

Zdroje

- Prometheus:
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Atlas Typhoeus Prometheus.pdf?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Atlas_Typhoeus_Prometheus.pdf?uselang=cs)
- Agamemnon:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:MaskeAgamemnon.JPG>
- Orestes:
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Singer Sargent, John - Orestes Pursued by the Furies - 1921.jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Singer_Sargent, John - Orestes Pursued by the Furies - 1921.jpg?uselang=cs)
- Rodokmen:
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:The Genealogy of Orestes.jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Genealogy_of_Orestes.jpg?uselang=cs)
- Lítice:
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Singer Sargent, John - Orestes Pursued by the Furies - 1921.jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Singer_Sargent, John - Orestes Pursued by the Furies - 1921.jpg?uselang=cs)
- MARTINKOVÁ, V. *Čítanka 1*. 1. vyd. Praha: Trizonia, 1991. str. 40. ISBN 80-9000953-9-9.
- CANFORA, L. *Dějiny řecké literatury*. Praha: KLP, 2001. ISBN 80-85917-69-6.